AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏRKƏZİ BANKIN İDARƏ HEYƏTİNİN

QƏRARI

№ 49/1

Bakı şəhəri "18" "oktyabr" 2023-cü il

"Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi barədə

"Banklar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 34.2.4-cü, 34.5-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 22.1.17-ci maddəsinə əsasən Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyəti

Q Ə R A R A A L I R:

1. "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Bu Qərarın 1-ci hissəsi ilə təsdiq edilmiş "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası" 2023-cü ilin 01 dekabr tarixindən qüvvəyə minsin və həmin tarixdən Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin 2009-cu il 20 noyabr tarixli qərarı (33 nömrəli protokol) ilə təsdiq edilmiş və 2009-cu il 01 dekabr tarixli 3484 nömrəli şəhadətnamə verilməklə dövlət qeydiyyatına alınmış "Bankların likvidliyinin idarə olunması haqqında Qaydalar" ləğv edilsin.

3. Hüquq departamentinə (Rəna Məlikova) tapşırılsın ki, bu Qərarın 3 gün müddətində Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə təqdim olunmasını təmin etsin.

Mərkəzi Bankın sədri

Taleh Kazımov

"Təsdiq edilmişdir"
Azərbaycan Respublikasının
Mərkəzi Bankı
Qərar № 49/1
18 oktyabr 2023-cü il

Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qayda "Banklar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 34.2.4-cü və 34.5-ci maddələrinə uyğun olaraq hazırlanmışdır və banklarda, habelə xarici bankların yerli filiallarında (bundan sonra - banklar) likvidlik riskinin idarə edilməsinə dair minimum tələbləri və likvidlik göstəricilərini müəyyən edir.

1.2. Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsinin təşkilati strukturu, o cümlədən likvidlik riskinin idarə edilməsinə dair bu Qayda ilə müəyyən edilməyən digər məsələlər Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının (bundan sonra – Mərkəzi Bank) İdarə Heyətinin 2023-cü il 28 avqust tarixli 41/1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Banklarda korporativ idarəetmə Standartları" ilə tənzimlənir.[1]

2. Anlayışlar

2.1. Bu Qaydada istifadə olunan anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

2.1.1. likvidlik – bankın balans və balansdankənar öhdəliklərini (bundan sonra - öhdəliklər) yerinə yetirmək, cəlb olunmuş vəsait mənbələrində baş vermiş və (və ya) gözlənilən dəyişiklikləri effektiv tənzimləmək, habelə gözlənilməz xərclərə yol vermədən aktivlərin planlaşdırılmış artımını maliyyələşdirmək qabiliyyəti;

2.1.2. likvidlik riski – planlaşdırılmış və gözlənilməyən öhdəliklərin vaxtında və effektiv yerinə yetirilə bilməməsi, əlavə likvid vəsaitin əldə edilməsi, həmçinin bankın aktivlərinin minimum zərərlə dərhal satılması üzrə imkanların azalması riski;

2.1.3. likvidlik risk iştahası – bankın strateji hədəflərinə çatması üçün riskgötürmə qabiliyyəti çərçivəsində qəbul etmək istədiyi likvidlik riskinin həcmi;

2.1.4. likvidlik "qəpi" – eyni ödəniş müddətinə aid olan aktiv və öhdəliklərin fərqi. Aktivlərin məbləği öhdəliklərin məbləğindən çox və ya az olduqda müsbət və ya mənfi likvidlik "qəpi" yaranır;

2.1.5. ani likvidlik əmsalı - cari aktivlərin orta gündəlik məbləğinin cari öhdəliklərin orta gündəlik məbləğinə nisbəti;

2.1.6. likvidliyin örtülmə əmsalı - yüksək keyfiyyətli likvid aktivlərin ~~bu Qaydanın 7.4-~~

~~cü bəndində müəyyən edilmiş müddət ərzində~~ cəmi xalis nağd *məxariclərə* nisbəti;[2]

2.1.7. overnayt depozit - bir gün müddətinə yerləşdirilmiş depozit;

2.1.8. yüksək keyfiyyətli likvid aktivlər – balans və balansdankənar əməliyyatlar üzrə əlavə vəsaitlərin cəlb olunmasına zərurət yarandıqda təminat qismində istifadə oluna bilən, dərhal və mümkün qədər az zərərlə nağd vəsaitə çevrilə bilən, istifadəsinə hüquqi və ya bankdaxili məhdudiyyətlər olmayan aktivlər;

2.1.9. stres-test – bir və ya bir neçə şokun bankın maliyyə vəziyyətinə potensial təsirinin qiymətləndirilməsi aləti. [3]

2.2. Bu Qaydada istifadə olunan *"bank metalları" anlayışı "Qiymətli metallar və qiymətli daşlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda, "sərbəst dönərli valyuta", "qapalı valyuta" anlayışları "Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin 2025-ci il 23 dekabr tarixli 45/1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Banklarda açıq valyuta mövqeyi limitlərinin müəyyən edilməsi Qaydası"nda, "risklərin idarə edilməsi", "risk iştahası", "risk limiti", "risk profili", "riskgötürmə qabiliyyəti", "risk iştahası bəyannaməsi", "bank məhsulu" anlayışları Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin 2023-cü il 28 avqust tarixli 41/1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Banklarda korporativ idarəetmə Standartları"nda* nəzərdə tutulan mənaları ifadə edir.[4]

3. Likvidlik riskinin idarə edilməsi sistemi

3.1. Bankda likvidlik riskinin idarə edilməsi sistemi aşağıdakı elementlərdən ibarətdir:

3.1.1. likvidlik riskinin idarə edilməsi üzrə risk iştahası, siyasət və daxili qaydalar;

3.1.2. likvidlik riskinin müəyyənləşdirilməsi və qiymətləndirilməsi;

3.1.3. likvidlik riskinin azaldılması tədbirləri;

3.1.4. likvidlik riskinin monitorinqi, hesabatlıq və likvidlik riskinə daxili nəzarət;

3.1.5. likvidliyin idarə edilməsi üzrə fövqəladə hallar planı;

3.1.6. likvidlik riskinin idarə edilməsinin təşkilati strukturu.

4. Likvidlik riskinin idarə edilməsi üzrə risk iştahası, siyasət və daxili qaydalar

4.1. Hər bir bankda bankın ümumi məqsədləri, strateji hədəfləri, bank sistemində mövqeyi və ümumi risk iştahası nəzərə alınmaqla likvidlik risk iştahası müəyyən edilir. Likvidlik risk iştahası bankın risk iştahası bəyannaməsində öz əksini tapmalıdır.

4.2. Bank, fəaliyyətinin xüsusiyyətinə və əməliyyatlarının həcminə uyğun olaraq likvidlik riskinin idarə edilməsi üzrə siyasətini və daxili qaydaları işləyib hazırlamalıdır. Siyasət və daxili qaydaların hazırlanması zamanı likvidliyə təsir göstərən kredit, bazar, əməliyyat və digər risklər nəzərə alınmalıdır.

4.3. Bankın ümumi strategiyası nəzərə alınmaqla likvidlik riskinin idarə edilməsi siyasətində bankın aktiv və öhdəliklərinin tərkibi, müddəti və idarə olunması metodları, maliyyələşdirilmə mənbələrinin müxtəlifliyi və sabitliyi, müxtəlif valyutalarda likvidliyin idarə olunmasına yanaşma, gün ərzində likvidliyin idarə olunmasına yanaşma, bank məhsullarının çeşidi, aktivlərin realizasiyasına dair fərziyyələr öz əksini tapmalıdır.

4.4. Daxili qaydalar bankın likvidlik riski yaradan fəaliyyətini və likvidliyin idarə olunması prosesini hərtərəfli tənzimləməli və bankın likvidlik riskinin idarə edilməsi siyasətinin həyata keçirilməsi zamanı rəhbər tutulmalıdır. Daxili qaydalarda likvidliyin idarə olunması üzrə bankın likvidlik mövqeyinə mərkəzləşdirilmiş nəzarəti həyata keçirən struktur bölmə müəyyən edilməli, onun səlahiyyətləri və tabeçiliyi, habelə hesabatların təqdim edilməsi prosedurları və bankın digər struktur bölmələri ilə əlaqələri müəyyən olunmalıdır.

4.5. Likvidlik riskinin idarə edilməsi üzrə bankın risk iştahası, siyasəti və daxili qaydaları Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq edilməli, ən azı ildə bir dəfə yenidən nəzərdən keçirilməli və tələb olunduqda müvafiq dəyişikliklər edilməlidir.

5. Likvidlik riskinin müəyyənləşdirilməsi və qiymətləndirilməsi

5.1. Likvidlik riskinin müəyyənləşdirilməsi və qiymətləndirilməsi metodları bankın risk profilinə və əməliyyatlarının mürəkkəbliyinə uyğun tətbiq edilir. Tətbiq olunan metodlar və onlara dair fərziyyələr mütəmadi olaraq nəzərdən keçirilir və tələb olunduqda müvafiq dəyişikliklər edilir.

5.2. Likvidlik riskinin qiymətləndirilməsi tezliyi bankın fəaliyyətindən yaranan risklərin həcmi və xüsusiyyətlərinə uyğun olmalıdır.

5.3. Likvidlik riskinin müəyyənləşdirilməsi və qiymətləndirilməsi ən azı "qəp" təhlili, cəlb olunmuş vəsaitlərin mənbələrinin konsentrasiyası, likvidlik riski üzrə normativlər (ani likvidlik əmsalı və likvidliyin örtülmə əmsalı), *stres-testlər* və erkən xəbərdarlıq sistemi vasitəsi ilə həyata keçirilir. [5]

5.4. **"Qəp" təhlili** ayda bir dəfədən az olmamaq şərtilə aşağıdakı qaydada aparılır:

5.4.1. bankdaxili "qəp" təhlili üçün eyni dövrə düşən aktiv və öhdəliklərin ödəniş müddətləri ən azı ani, 1-7, 8-14, 15-30, 30 gündən bir ilədək aylıq dövrləri, həmçinin 1-2, 2-3, 3-5 və 5 ildən çox olan illik dövrləri əhatə etməlidir. Bu bölgü bank tərəfindən daha qısa müddətlərlə müəyyən edilə bilər;

5.4.2. aktiv və öhdəliklərin ödəniş müddətlərinin bölgüsü onların qalıq müddətinə əsaslanmalı və müqavilədə müəyyən edilmiş həcmdə hesablamaya daxil edilməlidir;

5.4.3. bankın milli və xarici valyutada olan nağd vəsaitləri, habelə *Mərkəzi Bankda* və

digər banklarda olan müxbir hesabları, banklarda yerləşən “overnayt” depozitləri kimi aktivlər və bankda digər bankların müxbir hesabları, hüquqi və fiziki şəxslərin tələbli depozitləri, qaytarılma müddəti bitmiş öhdəliklər, bankların “overnayt” depozitləri kimi öhdəlikləri tam məbləğdə “ani” ödəniş müddətinə aid edilməlidir;[6]

5.4.4. bankın investisiya portfeli “qəp” təhlilində aşağıdakı ödəniş müddətlərinə aid edilməlidir:

5.4.4.1. beynəlxalq nüfuzlu reytinq agentlikləri (Standard & Poor`s, Fitch Ratings, Moody`s, bundan sonra - beynəlxalq reytinq agentlikləri) tərəfindən verilmiş minimum “A-” kredit reytinqinə (və ya buna ekvivalent digər reytinq dərəcəsinə) malik hüquqi şəxslərin kapitalına investisiyalar – maksimum 15 (on beş) günədək olan ödəniş müddəti;

5.4.4.2. bu Qaydanın 5.4.4.1-ci yarımbəndinə aid edilməyən və minimum investisiya reytinqinə malik hüquqi şəxslərin kapitalına investisiyalar - “15 - 30” günlük ödəniş müddəti;

5.4.4.3. bu Qaydanın 5.4.4.2-ci yarımbəndinə aid edilməyən digər hüquqi şəxslərin kapitalına investisiyalar - sonuncu (ən uzunmüddətli) ödəniş müddəti;

5.4.5. vaxtı keçmiş kreditlər, əsas vəsaitlər, qeyri-maddi aktivlər, digər müddətsiz aktivlər və bankın kapitalının tərkib maddələri “qəp” təhlilində sonuncu (ən uzunmüddətli) ödəniş müddətinə aid edilməlidir;

5.4.6. bank xarici valyutada olan likvidlik mövqeyinə nəzarəti həyata keçirmək məqsədilə xarici valyuta üzrə ayrıca “qəp” təhlili aparmalı, ödəniş müddətlərinin bölgüsü cədvəlində Mərkəzi Bankın hesabat tarixinə olan məzənnəsinə uyğun olaraq manat ekvivalentində əks etdirməli, habelə xarici valyutaya olan ümumi tələbatı qiymətləndirməlidir. Xarici valyuta üzrə “qəp” təhlilinin nəticələrini nəzərə alaraq bank xarici və daxili bazarlardan borc vəsaitlərini əldə etmə imkanına, bir valyutanın digər valyutaya dərhal konvertasiya edilməsi imkanlarına, məzənnənin dəyişməsinə və bununla bağlı aktivlərin dəyərində baş verən mənfi meyllərə daimi monitorinqi həyata keçirməlidir;

5.4.7. “qəp” təhlili aparılarkən fərdi (hər hansı dövr üzrə) və kumulyativ (bütün dövrlər üzrə) mənfi likvidlik qəpləri təhlil olunmalı və bank tərəfindən bu Qaydanın tələblərinə əsasən müəyyən edilmiş limitlərlə müqayisə edilməlidir;

5.4.8. “qəp” təhlilinin nəticələri sənədləşdirilməli, təhlilin nəticələrinə əsasən müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsinə dair təkliflər risklərin idarə edilməsi bölməsi tərəfindən hazırlanaraq bankın Müşahidə Şurası, Risklərin idarə edilməsi komitəsi (bundan sonra – RİK) və İdarə Heyətinə təqdim edilməlidir. “Qəp” təhlilinin nəticələrinə əsasən müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsinə dair təkliflər İdarə Heyəti tərəfindən (Müşahidə Şurası və RİK-in səlahiyyətlərinə aid məsələlər istisna olmaqla) təsdiq edilir.

5.5. Cəlb olunmuş vəsaitlərin mənbələrinin konsentrasiyası bankın fəaliyyətinin xüsusiyyətlərindən, məhsullarının və fəaliyyət göstərdiyi bazarların növündən asılı olaraq hesablanmalıdır. Bu zaman aşağıdakılar nəzərə alınır:

5.5.1. cəlb olunmuş vəsaitlərin mənbələrinin ən azı aşağıdakı istiqamətlər üzrə konsentrasiyası hesablanmalıdır:

5.5.1.1. öhdəliklərin müxtəlif növləri üzrə;

5.5.1.2. əmanətçilər/kreditorlar (fiziki və hüquqi şəxslər, dövlət orqanları (qurumları), banklar və digər maliyyə institutları və s.) və onların fəaliyyət sahələri üzrə;

5.5.1.3. ödəniş müddətləri üzrə;

5.5.1.4. coğrafi yerləşmə yeri üzrə (məsələn, ölkə, region və s);

5.5.1.5. vəsaitin məbləği və faiz dərəcəsi və (və ya) digər ödənişlər) üzrə;

5.5.2. cəlb olunmuş vəsaitlərin mənbələrinin konsentrasiyası Herfindal-Hirşman İndeksi (HHİ) vasitəsilə müəyyən oluna bilər. HHİ-nin 1-ə yaxınlaşması maliyyələşmə mənbələrində konsentrasiyanın artmasını, 0-a yaxınlaşması isə diversifikasiyanı göstərir. HHİ aşağıdakı düsturla hesablanır:

Burada: X_i – i-ci maliyyələşmə mənbəyi və ya müddət üzrə analiz aparıldıqda maliyyələşmə müddəti (məsələn, əmanətçi,kreditor, ödəniş müddəti və s.).

5.6. Likvidlik riski üzrə normativləri (ani likvidlik əmsalı və likvidliyin örtülmə əmsalı) bank bu Qaydanın 6-cı və 7-ci hissələrinin tələblərinə uyğun hesablamalıdır.

5.7. Stres-testlər bankın stres şəraitində potensial likvidlik riskinin mənbələrini müəyyənləşdirmək, likvidlik mövqeyinin likvidlik risk iştahasına uyğunluğunu qiymətləndirmək, ehtimal olunan likvidlik tələbini ölçmək, habelə pul axınlarına, qısa və uzun müddətli likvidlik mövqeyinə, mənfəətliyə ehtimal olunan neqativ təsirləri qiymətləndirmək üçün Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin 2026-cı il 16 fevral tarixli 06/05 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Banklarda stres-testlərin aparılması Qaydası”nın tələblərinə uyğun həyata keçirilməlidir.[7]

5.8. Erkən xəbərdarlıq sistemi bankın likvidlik mövqeyi və ya potensial maliyyələşmə mənbələri üzrə risklərin və ya həssaslığın artımını müəyyən edən və izləyən sistemdir. Erkən xəbərdarlıq sistemi daim nəzarət altında olan kəmiyyət və keyfiyyət meyarlarından ibarət olmalıdır. Erkən xəbərdarlıq sistemi ən azı aşağıdakı meyarları əhatə etməlidir:

5.8.1. aktivlərin, xüsusən də geri çağırılma ehtimalı yüksək olan öhdəliklər hesabına maliyyələşən aktivlərin izafi artımı;

5.8.2. aktiv və öhdəliklərin növləri üzrə cəmləşmənin artımı;

5.8.3. likvidlik “qəp”lərinin artımı;

5.8.4. öhdəliklər üzrə ödənişlərin orta ölçülmüş müddətinin azalması;

5.8.5. müəyyən edilmiş limitlərdə mütəmadi müşahidə olunan yaxınlaşma, daxili və bu Qayda ilə müəyyən edilmiş limitlərin pozulması;

5.8.6. bankın əsas məhsulları üzrə neqativ halların müşahidə olunması (məsələn, komplayens riskinin artması);
5.8.7. bankın gəlirlik göstəricilərinin kəskin aşağı düşməsi, aktivlərin keyfiyyətinin və ümumi maliyyə vəziyyətinin pisləşməsi;
5.8.8. bankın buraxdığı səhmlərinin və istiqrazlarının, habelə bankın investisiya etdiyi qiymətli kağızların qiymətlərinin aşağı düşməsi;
5.8.9. bank tərəfindən vəsaitlərin cəlb olunması ilə bağlı xərclərin artması;
5.8.10. bankın kreditorları tərəfindən əlavə təminat barədə tələbin irəli sürülməsi;
5.8.11. banka açılmış kredit xətlərinin bağlanması və ya kredit xətti üzrə limitin azaldılması;
5.8.12. müddətləri başa çatmamış depozitlər də daxil olmaqla depozitlərin geri çağırılması;
5.8.13. uzunmüddətli vəsaitlərin cəlb edilməsində çətinliklər;
5.8.14. qısamüddətli öhdəliklərin yerləşdirilməsində çətinliklər;
5.8.15. banka mənfi təsir göstərə bilən ictimai məlumat;
5.8.16. banka beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş reytinqlərin aşağı düşməsi;
5.8.17. bankın reputasiyasının pisləşməsi.

6. Ani likvidlik əmsalına dair tələblər və onun hesablanması

6.1. Likvidliyin örtülmə əmsalı məcmu halda və *milli* valyutada ayrılıqda 100 (yüz) faizdən aşağı olan bank ani likvidlik əmsalını 30 (otuz) faizdən az olmayan səviyyədə saxlamalıdır.[8]
6.2. Ani likvidlik əmsalının hesablanması aşağıdakı düsturla həyata keçirilir:

$$\text{Ani likvidlik əmsalı} = \frac{\text{cari aktivlərin orta gündəlik məbləği}}{\text{cari öhdəliklərin orta gündəlik məbləği}}$$

6.3. **Cari aktivlərə** ani likvidlik əmsalının hesablanması zamanı aşağıdakı aktiv növləri daxil edilir:
6.3.1. milli və sərbəst dönərli xarici valyutada olan nağd vəsaitlər;
6.3.2. Azərbaycan Respublikasının dövlət qiymətli kağızları, habelə Mərkəzi Bank tərəfindən buraxılmış qiymətli kağızlar;
6.3.3. beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş minimum “AA-” ölkə borc reytinqinə (və ya buna ekvivalent digər reytinq dərəcəsinə) malik ölkələrin hökumətlərinin və ya həmin ölkələrin mərkəzi banklarının buraxdıqları qiymətli kağızlar;
6.3.4. Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun (bundan sonra – Fond) buraxdığı təmin edilmiş qiymətli kağızlar;
6.3.5. məcburi ehtiyatların məbləği istisna olunmaqla, bankın Mərkəzi Bankdakı müxbir hesabında olan vəsait;
6.3.6. Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən banklarda və beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş minimum investisiya reytinqinə malik xarici banklarda olan müxbir hesablardakı vəsait və “overnayt” depozitlər;
6.3.7. beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş “AAA” kredit reytinqinə (və ya buna ekvivalent digər reytinq dərəcəsinə) malik çoxtərəfli inkişaf bankları tərəfindən buraxılmış qiymətli kağızlar;
6.3.8. 7 (yeddi) gün müddətinə yerləşdirilmiş və bu Qaydanın 6.3.1 - 6.3.3-cü yarımbəndlərində müəyyən edilmiş aktivlərlə qeyd-şərtsiz təmin edilmiş aktivlər.
6.4. **Cari öhdəliklərə** ani likvidlik əmsalının hesablanması zamanı aşağıdakı öhdəlik növləri daxil edilir:
6.4.1. bankların müxbir hesabları və “overnayt” depozitləri;
6.4.2. tələbli depozitlər;
6.4.3. ödəniş müddətinə 7 (yeddi) gün və ya bundan az qalan müddətli öhdəliklər;
6.4.4. icra müddəti başa çatmış öhdəliklər;
6.4.5. müqaviləyə əsasən vəsaitlərdən istifadəyə başlanması tarixinə məhdudiyyət qoyulmayan və geri çağırıla bilinməyən kredit xətləri.
6.5. Aşağıdakı aktiv və öhdəliklər bankın ani likvidlik əmsalının hesablanmasında nəzərə alınmır:
6.5.1. bu Qaydanın 6.3-cü və 6.4-cü bəndlərində müəyyən edilmiş aktiv və öhdəliklərin növbəti 7 (yeddi) təqvim günü və ondan artıq müddətə bloklaşdırılmış hissəsi;
6.5.2. Mərkəzi Bankdan cəlb edilmiş borc vəsaitləri.
6.6. Bankın əmanətçiləri və digər kreditorları qarşısında (Mərkəzi Banka və digər banklara olan borclar daxil olmaqla) vaxtı keçmiş öhdəlikləri mövcud olduqda, bu Qaydanın 6.1-ci bəndinin tələbinə riayət etməsindən asılı olmayaraq, bankın ani likvidlik əmsalı pozulmuş hesab edilir.
6.7. Ani likvidlik əmsalı üzrə hesabat prudensial hesabatlıq sistemində nəzərdə tutulmuş forma və qaydada hazırlanmalı və prudensial hesabatların tərkibində Mərkəzi Banka təqdim olunmalıdır.

7. Likvidliyin örtülmə əmsalına dair tələblər və onun hesablanması

7.1. Bank likvidliyin örtülmə əmsalını məcmu halda və milli valyutada ayrılıqda hesablamalı və aşağıdakı cədvəldə müəyyən edilmiş hədlərdən az olmayan səviyyədə təmin etməlidir: [9]

Bank qrupları		*2025-ci ilin 1 avqust tarixindən sonra*	*2025-ci ilin 1 dekabr tarixindən sonra*	*2026-cı ilin 1 iyun tarixindən sonra*	*2026-cı ilin 1 dekabr tarixindən sonra*	*2027-ci ilin 1 iyun tarixindən sonra*	*2027-ci ilin 1 dekabr tarixindən sonra*
Sistem əhəmiyyətli banklar istisna olmaqla digər banklar	*Məcmu*	*90%*	*100%*	*100%*	*100%*	*100%*	*100%*
	Milli valyuta	*40%*	*55%*	*70%*	*80%*	*90%*	*100%*
Sistem əhəmiyyətli banklar	*Məcmu*	*100%*	*100%*	*100%*	*100%*	*100%*	*100%*
	Milli valyuta	*50%*	*65%*	*80%*	*90%*	*100%*	*100%*

~~7.2. 2023-cü ilin 01 dekabr tarixinə likvidliyin örtülmə əmsalı məcmu halda və xarici valyutada ayrılıqda 100 (yüz) faiz və ya bundan yuxarı olan banklar həmin əmsalların 100 (yüz) faizdən aşağı həddə düşməməsini təmin etməlidir.~~

~~7.3. 2023-cü ilin 01 dekabr tarixinə likvidliyin örtülmə əmsalı məcmu halda və xarici valyutada ayrılıqda 100 (yüz) faizdən az olan banklar həmin əmsalları aşağıdakı cədvəldə müəyyən edilmiş hədlərdən az olmayan səviyyədə təmin etməlidir:~~ [10]

~~**Bank qrupları**~~	~~2024-cü ilin 01 iyun tarixindən sonra~~	~~2024-cü ilin 01 dekabr tarixindən sonra~~	~~2025-ci ilin 01 iyun tarixindən sonra~~	~~2025-ci ilin 01 dekabr tarixindən sonra~~
~~Sistem əhəmiyyətli banklar istisna olmaqla, digər banklar~~	~~70%~~	~~80%~~	~~90%~~	~~100%~~
~~Sistem əhəmiyyətli banklar~~	~~80%~~	~~90%~~	~~100%~~	~~100%~~

7.4. Likvidliyin örtülmə əmsalının hesablanması aşağıdakı düsturla həyata keçirilir:

$$\text{Likvidliyin örtülmə əmsalı} = \frac{\text{yüksək keyfiyyətli likvid aktivlər}}{\text{cəmi xalis nağd məxariclər}}$$

7.5. **Yüksək keyfiyyətli likvid aktivlərə** likvidliyin örtülmə əmsalının hesablanması zamanı aşağıdakı aktiv növləri daxil edilir:

7.5.1. **1-ci qrup aktivlər** aşağıdakı aktivlərdən ibarətdir və hesablamada tam həcmdə nəzərə alınır:

7.5.1.1. bankın kassalarında, pul saxlancında, onun nümayəndəlik, şöbə və filiallarında, bankomat və digər ödəniş terminallarında, habelə olduğu yerdən təyinat yerinə daşınma prosesində olan milli və xarici valyutada olan nağd vəsaitlər (qapalı xarici valyutada olan nağd vəsaitlərin həcmi həmin valyutada olan cəmi xalis nağd məxaric məbləğindən çox olmamalıdır) [11]

7.5.1.2. Mərkəzi Bankda açılmış müxbir hesabda olan vəsaitər (məcburi ehtiyatların məbləği istisna olmaqla), *Mərkəzi Bankda aparılmış repo əməliyyatları çərçivəsində yerləşdirilmiş vəsaitlər və Mərkəzi Bankda 30 (otuz) günədək yerləşdirilmiş depozitlər, həmçinin Mərkəzi Bankda və banklarda yerləşdirilmiş overnayt depozitlər*; [12]

7.5.1.3. Azərbaycan Respublikasının milli valyutada buraxdığı dövlət istiqrazları , Mərkəzi Bank tərəfindən buraxılan qiymətli kağızlar;

7.5.1.4. beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş minimum “AA-” ölkə borc reytinqinə (və ya buna ekvivalent digər reytinq dərəcəsinə) malik ölkələrin hökumətlərinin və ya həmin ölkələrin mərkəzi banklarının buraxdıqları qiymətli kağızlar;

7.5.1.5. Fondun buraxdığı təmin edilmiş qiymətli kağızlar;

7.5.1.6. beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş “AAA” kredit reytinqinə (və ya buna ekvivalent digər reytinq dərəcəsinə) malik çoxtərəfli inkişaf bankları tərəfindən buraxılmış qiymətli kağızlar.

7.5.2. **2-ci qrup A aktivlər** aşağıdakı aktivlərdən ibarətdir və hesablamada 85 (səksən beş) faiz həcmdə nəzərə alınır:

7.5.2.1. Azərbaycan Respublikasının xarici valyutada buraxdığı dövlət istiqrazları;

7.5.2.2. 1-ci qrup aktivlərə aid edilməyən və beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş minimum "A-" ölkə (suveren) borc reytinqinə (və ya buna ekvivalent digər reytinq dərəcəsinə) malik ölkələrin hökumətlərinin və ya mərkəzi banklarının buraxdıqları qiymətli kağızlar;

7.5.2.3. Fondun buraxdığı təmin edilməmiş qiymətli kağızlar;

7.5.2.4. 1-ci qrup aktivlərə aid edilməyən və beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş minimum investisiya reytinqə malik çoxtərəfli inkişaf bankları tərəfindən buraxılmış qiymətli kağızlar;

7.5.2.5. beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş minimum "AA-" kredit reytinqinə (və ya buna ekvivalent digər reytinq dərəcəsinə) malik qeyri-maliyyə institutlarının korporativ borc qiymətli kağızları;

7.5.2.6. dövlət zəmanəti ilə, habelə Mərkəzi Bank tərəfindən pul siyasətinin həyata keçirilməsi üçün tətbiq edilən alətlər üzrə təminat kimi qəbul edilən qiymətli kağızlarla qeyd-şərtsiz təmin olunmuş ~~qeyri-maliyyə institutlarının korporativ~~ borc qiymətli kağızları.[13]

7.5.3. **2-ci qrup B aktivlər** aşağıdakı aktivlərdən ibarətdir və hesablamada 50 (əlli) faiz həcmdə nəzərə alınır:

7.5.3.1. 2-ci qrup A aktivlərə aid edilməyən və beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş minimum investisiya reytinqə malik qeyri-maliyyə institutlarının korporativ borc qiymətli kağızları;

7.5.3.2. Azərbaycan Respublikasının xarici valyutada buraxdığı dövlət istiqrazları ilə qeyd-şərtsiz təmin olunmuş ~~qeyri-maliyyə institutlarının korporativ~~ borc qiymətli kağızları;

7.5.3.3. bank metalları[14]

7.5.4. 2-ci qrup B aktivlərin nəzərə alınan hissəsi yüksək keyfiyyətli likvid aktivlərin 15 (on beş) faizindən, cəmi 2-ci qrup aktivlərin nəzərə alınan hissəsi isə yüksək keyfiyyətli likvid aktivlərin 40 (qırx) faizindən çox olmamalıdır.

7.5.5. Likvidliyin örtülmə əmsalı hesablanarkən aktivlər hesabat tarixinə olan bazar qiyməti həcmində nəzərə alınmalıdır.

7.6. **Cəmi xalis nağd məxariclər** növbəti 30 (otuz) təqvim günü ərzində gözlənilən cəmi nağd məxariclər ilə gözlənilən cəmi nağd mədaxillərin fərqinə bərabərdir. Bu zaman aşağıdakılar nəzərə alınır:

7.6.1. ***gözlənilən cəmi nağd məxariclər*** balans və balansdankənar öhdəliklərin onların bu Qaydaya 1 nömrəli əlavədə müəyyən edilmiş qaçış və ya geri çəkilmə ehtimallarını faizlə ifadə edən əmsala hasili yolu ilə hesablanır;

7.6.2. ***gözlənilən cəmi nağd mədaxillər*** aktivlərin onların bu Qaydaya 1 nömrəli əlavədə müəyyən edilmiş hesablamada nəzərə alınan hissəsinin faizlə ifadə edilən əmsala hasili yolu ilə hesablanır və cəmi nağd məxariclərin 75 (yetmiş beş) faizindən çox olmamalıdır;

7.6.3. cəmi xalis nağd məxariclərin hesablanması aşağıdakı düsturla həyata keçirilir:

cəmi xalis nağd məxariclər =

gözlənilən cəmi nağd məxariclər -

minimum {gözlənilən cəmi nağd mədaxillər; 75% X *gözlənilən cəmi nağd məxariclər*}

7.7. Likvidliyin örtülmə əmsalının hesablanması zamanı bu Qaydanın 7.5-ci bəndində müəyyən edilmiş aktivlər üzrə mədaxillər bu Qaydanın 7.6-cı bəndində nəzərə alınmır.

7.8. Bu Qaydanın 7.5-ci və 7.6-cı bəndlərində müəyyən edilmiş aktiv və öhdəliklərin növbəti 30 (otuz) təqvim günü və ondan artıq müddətə bloklaşdırılmış hissəsi likvidliyin örtülmə əmsalının hesablanmasında nəzərə alınmır.

7.8-1. Kredit tələbi üzrə təminat qismində çıxış edən borcalanın depozit hesabındakı bloklaşdırılmış pul vəsaitlərinin kredit tələbinin qalıq məbləğinə (əsas borc və faizlər və (və ya) digər ödənişlər üzrə ödənilməmiş hissəsinə) bərabər hissəsi likvidliyin örtülmə əmsalının hesablanmasında nəzərə alınmır.[15]

7.9. Növbəti 30 (otuz) təqvim günü ərzində nəzərdə tutulan əməliyyat xərcləri (əmək haqqı, icarə, kommunal və digər inzibati xərclər) həddində məbləğ yüksək keyfiyyətli likvid aktivlərdə və gözlənilən cəmi nağd məxariclərdə nəzərə alınmır.

7.10. Gözlənilən cəmi nağd mədaxillərə növbəti 30 (otuz) təqvim günü ərzində gözlənilməz fəaliyyət növlərindən əldə ediləcək gəlirlər daxil edilmir.

7.10-1. Likvidliyin örtülmə əmsalı gündəlik əsasda hesablanır.[16]

7.11. Likvidliyin örtülmə əmsalı üzrə hesabat bu Qaydaya 2 nömrəli əlavədə müəyyən edilmiş forma və qaydada hazırlanmalı və aylıq əsasda prudensial hesabatlarla birgə Mərkəzi Banka təqdim olunmalıdır.

7.12. Bankın likvidliyin örtülmə əmsalı bu Qaydanın 7.1-ci bəndi ilə müəyyən edilən hədlərdən aşağı düşdükdə, bank bu barədə bir iş günü ərzində Mərkəzi Bankı yazılı məlumatlandırır. Likvidliyin örtülmə əmsalı tələb olunan həddə qədər bərpa edilənədək bank bu Qayda ilə müəyyən edilmiş hesabatı Mərkəzi Banka gündəlik əsasda təqdim etməlidir. Bank tərəfindən ardıcıl 5 (beş) gün ərzində həmin hədlərə əməl edilmədiyi təqdirdə, növbəti 5 (beş) iş günü ərzində Mərkəzi Banka likvidlik mövqeyinin bərpası ilə bağlı tədbirlər planı təqdim edilməlidir. Həmin tədbirlər planı bankın likvidliyin örtülmə əmsalı üzrə bu Qayda ilə müəyyən edilmiş hədlərə əməl etmədiyi tarixdən başlayaraq 45 (qırx beş) gündən çox olmayan müddəti əhatə etməlidir.[17]

~~8. Stress-testlər~~[18]

—

~~8.1. Stress-testdə istifadə olunan ssenarilər banka və onun fəaliyyətinin xüsusiyyətlərinə (bank əməliyyatlarının və məhsullarının növünə, cəlb edilmiş vəsaitlərin mənbələrinə) aid olan, bazarda cari və proqnozlaşdırılan vəziyyətlə bağlı fərziyyələrə əsaslanmalıdır.~~

~~8.2. Stress-test üçün fərziyyələr aşağıdakılardan ibarət ola bilər:~~

~~*8.2.1.* ***cəlb olunmuş vəsaitlərin mənbələrinə dair fərziyyələr:***~~

~~8.2.1.1. bazarda likvid aktivlərin dəyərində dəyişikliklərin müşahidə olunması;~~

~~8.2.1.2. müddətli öhdəliklərin vaxtından əvvəl geri götürülməsi;~~

~~8.2.1.3. cari və müxbir hesablarda vəsaitlərin azalması;~~

~~8.2.1.4. iri depozitlərin geri çağırılması;~~

~~8.2.1.5. banklar və digər maliyyə institutlarından alınmış vəsaitlərin vaxtından əvvəl geri çağırılması;~~

~~8.2.1.6. maliyyələşmə mənbələrinə çıxış imkanları;~~

~~8.2.1.7. maliyyələşmə mənbələri arasında korrelyasiyanın olması və ya maliyyələşmə mənbələrinin səmərəli şəkildə diversifikasiya olmaması;~~

~~8.2.1.8. kredit xətləri üzrə müqavilə şərtlərinin pozulması (borc vermək vədindən əsassız imtina edilməsi, nəzərdə tutulmuş vəsaitlərin tam həcmdə və ya vaxtında ayrılmaması);~~

~~8.2.1.9. Mərkəzin Bankın likvidlik dəstəyi üzrə resurslarına çıxış imkanı.~~

~~*8.2.2.* ***likvidlik tələbinə dair fərziyyələr:***~~

~~8.2.2.1. balansdankənar öhdəliklərin icrası;~~

~~8.2.2.2. Mərkəzi Bank tərəfindən məcburi ehtiyat normasının dəyişdirilməsi;~~

~~8.2.2.3. bankda likvid aktivlərin həcminin azalması;~~

~~8.2.2.4. cəlb olunmuş vəsaitlər üzrə əlavə təminat tələbinin yaranması;~~

~~8.2.2.5. balansın qeyri-sağlam artım ehtimalı.~~

~~*8.2.3.* ***digər fərziyyələr:***~~

~~8.2.3.1. müştərilərin depozitlərinin valyutasının dəyişdirilməsi;~~

~~8.2.3.2. xarici valyuta bazarına çıxışın çətinləşməsi~~

~~8.2.3.3. valyuta məzənnəsinin kəskin dəyişməsi;~~

~~8.2.3.4. beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş reytinqlərin aşağı düşməsi;~~

~~8.2.3.5. aktivlərin likvid vəsaitlərə çevrilməsi üzrə məhdudiyyətlər;~~

~~8.2.3.6. kreditlərin vaxtında qaytarılmaması və ya gecikdirilməsi (kredit riski ilə əlaqədar yaranan likvidlik riski);~~

~~8.2.3.7. faiz dərəcəsinin dəyişməsi;~~

~~8.2.3.8. inflyasiya dərəcəsinin dəyişməsi.~~

~~8.3. Bankın stress-test modeli banka və onun fəaliyyətdə olduğu bazara xas ssenarilərin ayrı-ayrılıqda və birlikdə banka təsirlərinin ölçülməsini təmin etməlidir.~~

~~8.4. Bankın xaricdə yerləşən filial, törəmə bank(lar) və digər törəmə təsərrüfat cəmiyyətlərinin likvidliyi üzrə stress-test bank tərəfindən əvvəlcədən müəyyən edilmiş qaydada ayrıca olaraq həyata keçirilə bilər. Belə halda stress-testin nəticələri bankın baş ofisinə təqdim olunmalıdır.~~

~~8.5. Bank fəaliyyətindən irəli gələn risklərin miqyasından, xüsusiyyətindən və bankın fəaliyyət göstərdiyi bazardakı dəyişikliklərdən asılı olaraq yarımildə bir dəfədən az olmayaraq likvidlik vəziyyətinin stress-testini həyata keçirməlidir.~~

~~8.6. Bank likvidlik vəziyyətinin stress-testini həyata keçirərkən kredit, bazar, əməliyyat və digər risklər üzrə stress-testlərin nəticələrini nəzərə almalıdır.~~

~~8.7. Hər bir ssenari bütün balans və balansarxası maddələrə tətbiq edilməlidir. Maddələrdə baş verən dəyişikliklər təhlil olunmalı və bankın likvidliyinin və maliyyə göstəricilərinin proqnozlaşdırılmasında nəzərə alınmalıdır.~~

~~8.8. Stress-testdə irəli sürülən fərziyyələr RİK tərəfindən təsdiq edilməlidir. Stress-testin nəticələri Müşahidə Şurası, RİK və İdarə Heyətinə, habelə bankın digər əlaqəli əməkdaşlarına təqdim edilməlidir.~~

~~8.9. Stress-testin nəticələri bankın likvidlik üzrə risk iştahası, siyasəti, limitləri və daxili qaydalarında, habelə likvidliyin idarə edilməsi üzrə fövqəladə hallar planının hazırlanmasında və effektivliyinin artırılmasında nəzərə alınmalıdır.~~

~~8.10. Stress-testlərin nəticələri barədə məlumatlar yarımillik əsasda müvafiq dövrdən sonrakı ayın 15-dək Mərkəzi Banka təqdim edilməlidir.~~

9. Likvidlik riskinin azaldılması tədbirləri

9.1. **Limitlərin müəyyən edilməsi** daxili qaydalarda bankın həcminə (aktivlər, kapital, müştəri bazası, əməliyyatları), xüsusiyyətlərinə və maliyyə vəziyyətinə adekvat likvidliyin təmin edilməsi məqsədilə tətbiq edilir. Bu zaman aşağıdakılar nəzərə alınır:

9.1.1. limitlər ən azı aşağıdakı istiqamətlər üzrə müəyyən edilməlidir:

9.1.1.1. fərdi və kumulyativ mənfi likvidlik “qəp”lərinin ümumi aktivlərə nisbəti üzrə limit;

9.1.1.2. bu Qaydanın 5.5.1-ci yarımbəndi ilə müəyyən olunmuş vəsait mənbələri üzrə cəlb edilmiş vəsaitin maksimum həddi.

9.1.2. daxili qaydalarda limitlərə riayət olunmasına nəzarət prosedurları, o cümlədən

aşkar edilmiş uyğunsuzluqların aradan qaldırılması üzrə prosedurlar, habelə müəyyən olunmuş limitlərin likvidliyin faktiki göstəriciləri ilə müqayisə edilməsinin dövriliyi öz əksini tapmalıdır.

9.1.3. bankın cari və proqnozlaşdırılmış likvidlik mövqeyinin adekvatlığının təmin edilməsi məqsədilə daxili qaydalarla müəyyən edilmiş limitlərə altı ayda bir dəfədən az olmayaraq yenidən baxılmalıdır;

9.1.4. limitlərin pozulması halları onların səbəbləri göstərilməklə sənədləşdirilməli və Müşahidə Şurası, RİK və İdarə Heyətinə təqdim edilməlidir. Daxili qaydalarda limitlərin pozulması səviyyəsindən asılı olaraq bankın likvidliyinin idarə olunması prosedurlarının dəyişdirilməsi üzrə görüləcək tədbirlər müəyyən edilməlidir.

9.2. **Gün ərzində likvidliyin idarə olunması** bankın adi və *stres* şəraitində ödəniş və hesablaşmalar üzrə yaranan öhdəliklərini vaxtında icra etmək məqsədilə gün ərzində likvidlik mövqeyinin və risklərinin effektiv idarə edilməsidir. Gün ərzində likvidliyin idarə olunmasının əsas məqsədi kritik olan öhdəlikləri müəyyənləşdirmək, prioritetləşdirmək və kritik olmayan öhdəliklər ilə əvəz etməkdir. Bu məqsədə nail olmaq üçün bank ən azı aşağıdakıları həyata keçirməlidir: [19]

9.2.1. gözlənilən gündəlik mədaxil və məxariclərin həcmini və vaxtını təhlil etməklə gün ərzində fərqli vaxtlar üzrə likvidlik tələbini proqnozlaşdırmalı;

9.2.2. gün ərzində likvidlik mövqeyini monitorinq etməli və zəruri hallarda ödənişləri prioritetləşdirməli;

9.2.3. gün ərzində likvidlik tələbinə qarşı adekvat həcmdə likvid aktivlər, habelə əlavə vəsaitlərin cəlb olunmasına zərurət yarandıqda təminat qismində istifadə oluna bilən aktivlər saxlamalı;

9.2.4. gün ərzində məxariclərin vaxtında və effektiv şəkildə icrası üçün idarəetmə sistemini formalaşdırmalı;

9.2.5. gün ərzində pul axınları üzrə yarana biləcək gözlənilməyən pozuntulara qarşı hazırlıqlı olmalı;

9.2.6. bu Qaydanın 9.2-ci bəndinin icrasını dəstəkləyən adekvat siyasətə, prosedurlara və sistemə sahib olmalıdır.

9.3. **Təminatların idarə olunması** balans və balansdankənar əməliyyatlar üzrə əlavə vəsaitlərin cəlb olunmasına zərurət yarandıqda təminat qismində istifadə oluna bilən aktivlərin daimi monitorinqinin həyata keçirilməsidir. Bank bu aktivlərin dərhal və mümkün qədər az zərərlə istifadəsinə heç bir hüquqi və ya bankdaxili məhdudiyyətlərin olmamasını təmin etməlidir.

9.4. **Yeni məhsul üzrə likvidlik riskinin idarə edilməsi** bank tərəfindən yeni məhsul və ya xidmət təqdim edilərkən qabaqcadan yarana biləcək risklərin qiymətləndirilməsinin aparılması və bankın likvidlik vəziyyətinə təsirin təhlil edilməsidir. Bank yeni məhsulun və ya xidmətin təqdim edilməsi ilə bağlı ehtimal olunan likvidlik risklərini effektiv idarəetmə potensialına sahib olmalıdır.

10. Likvidlik risklərinin monitorinqi, hesabatlıq və likvidlik risklərinə daxili nəzarət

10.1. Bank risk profilinə və fəaliyyət istiqamətinə adekvat olaraq likvidlik risklərinin monitorinqi üzrə prosedurlara malik olmalıdır. Likvidlik risklərinin monitorinqi məqsədilə ən azı aşağıdakı indikatorların izlənməsi təmin edilir:

10.1.1. müxbir hesablardakı qalıqlar;

10.1.2. kredit portfelinin keyfiyyəti;

10.1.3. bankın qiymətli kağızlar portfeli;

10.1.4. repo əməliyyatları;

10.1.5. bank tərəfindən təminat qismində təqdim olunan aktivlərin girov saxlayanı, təminatların fiziki olaraq saxlanıldığı yer və mülkiyyət hüquqları;

10.1.6. balans və balansdankənar əməliyyatlar üzrə əlavə vəsaitlərin cəlb olunmasına zərurət yarandıqda təminat qismində istifadə oluna bilən aktivlər;

10.1.7. hər bir valyuta növü üzrə likvidlik mövqeyi;

10.1.8. son illərin tendensiyaları, mövsümi amillər, faiz dərəcəsinin dəyişdirilməsinə həssaslıq və digər makroiqtisadi amillər nəzərə alınmaqla, bank tərəfindən cəlb edilmiş vəsaitlərin həcmi;

10.1.9. aktiv və öhdəliklərin ödəniş müddətləri üzrə bölgüsü;

10.1.10.bankın əsas öhdəlikləri üzrə kreditorların fəaliyyəti;

10.1.11.öhdəliklərin növləri, əmanətçilər/kreditorlar, ödəniş müddətləri və coğrafi yerləşmə üzrə cəmləşmə;

10.1.12.balansdankənar öhdəliklər;

10.1.13.prudensial normativ və bankdaxili limitlərə riayət.

10.2. Bankda Müşahidə Şurasını, RİK-i, İdarə Heyətini və digər aidiyyəti əməkdaşları cari və gələcəkdə ehtimal olunan likvidlik mövqeyi barədə mütəmadi, gözlənilməz hallar baş verdikdə isə dərhal məlumatlandıran likvidlik riski hesabatlığı çərçivəsi yaradılmalıdır.

10.3. Hesabatlıqda likvidlik riskinin müəyyənləşdirilməsi, qiymətləndirilməsi, idarə edilməsi və nəzarətinə dair məlumatlarla yanaşı, aşağıdakı məlumatlar da əhatə olunmalıdır:

10.3.1. ən qısa müddət ərzində satıla bilən və ya əlavə vəsaitlər tələb olunarsa təminat qismində yerləşdirilə və ya gələcəkdə yenidən maliyyələşdirilə bilən aktivlərin siyahısı;

10.3.2. öhdəliklərin geri qaytarılması, gələcəkdə əldə ediləcək əsas vəsaitlərin və uzunmüddətli investisiyaların maliyyələşdirilməsi üzrə plan və proqnozlar;

10.3.3. aktivlərin gəlirliyi, potensial maliyyələşmə mənbələri, bankın real əldə edə biləcəyi vəsaitlər, bunun üçün tələb olunan müddət və xərclər;

10.3.4. öhdəliklərinin diversifikasiyası məqsədilə bankın bazara çıxış imkanları.

10.4. Likvidlik riski hesabatlığının effektivliyini təmin etmək məqsədilə bankın menecment informasiya sistemi ən azı aşağıdakı tələblərə də cavab verməlidir:

10.4.1. Bu Qaydanın tələbləri nəzərə alınmaqla, bankın daxili qaydaları ilə müəyyən edilmiş dövrilikdə bankın likvidlik mövqeyinin müəyyənləşdirilməsi, qiymətləndirilməsi, idarə edilməsi və onlara nəzarət olunması;

10.4.2. dövri hesabatların *stres* şəraitində təfsilatlı və daha sıx dövriliklə hazırlanması.

10.5. Bank öz fəaliyyətindən irəli gələn risklərin miqyasından, xüsusiyyətindən və bankın fəaliyyət göstərdiyi bazardakı dəyişikliklərdən asılı olaraq monitorinqlərin və hesabatlığın dövriliyini təyin edir.

10.6. Bankın likvidlik üzrə risk iştahasının, siyasət və prosedurlarının təkmilləşdirilməsi istiqamətində likvidlik riskləri üzrə hesabatlıqda əhatə olunan məlumatlar mütəmadi olaraq təhlil edilməlidir.

10.7. Bankın daxili nəzarət sistemi likvidlik riskinin idarə olunması sisteminə adekvat nəzarətin həyata keçirilməsini təmin etməlidir. Daxili nəzarət sisteminin əsas komponenti likvidlik riskinin idarə olunması sisteminin səmərəliyinin mütəmadi müstəqil qiymətləndirilməsi və bu sistemə zəruri dəyişikliklərin edilməsi barədə tələblərin irəli sürülməsidir. Belə qiymətləndirmələrin nəticələri sənədləşdirilməli və bankın Müşahidə Şurası, RİK və İdarə Heyətinə təqdim edilməlidir.

11. Likvidliyin idarə edilməsi üzrə fövqəladə hallar planı

11.1. Bankın davamlı fəaliyyətinin təmin olunması məqsədi ilə bankda fövqəladə hallarda likvid vəsaitlərin cəlb edilməsi və aktivlərin minimum zərərlə likvid vəsaitlərə çevrilməsi prosedurlarını özündə əks etdirən plan olmalıdır (bundan sonra - fövqəladə plan).

11.2. Fövqəladə plan bankın strukturuna, fəaliyyətinin xüsusiyyətlərinə, risk profilinə, əməliyyatlarının həcminə və fəaliyyət göstərdiyi regiona uyğun müəyyənləşdirilməlidir.

11.3. Fövqəladə planda potensial maliyyələşmə mənbələrindən vəsaitlərin cəlb edilməsi üzrə hüquqi, əməliyyat və vaxt zonasına dair məhdudiyyətlər nəzərə alınmalıdır.

11.4. Fövqəladə plan bankın risklərin idarə edilməsi və aidiyyəti struktur bölmələrinin iştirakı ilə hazırlanmalı və Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq edilməlidir.

11.5. Mövcud şəraitə uyğunluğu baxımından fövqəladə plana ən azı hər altı aydan bir yenidən baxılır və zərurət olduqda müvafiq dəyişikliklər edilir. Fövqəladə plana yenidən baxılan zaman daxili və kənar amillər üzrə müxtəlif ssenarilər test olunur və testin nəticələri plana ediləcək dəyişikliklərdə nəzərə alınır.

11.6. Fövqəladə planda ən azı aşağıdakılar öz əksini tapmalıdır:

11.6.1. bankın likvid vəsaitlərə tələbatı, habelə ödənişlər üzrə prioritetlər nəzərə alınmaqla likvid vəsaitlərin gözlənilməz çatışmazlığı zamanı potensial maliyyələşmə mənbələri, bankın real əldə edə biləcəyi vəsaitlər, bunun üçün tələb olunan müddət və xərclər;

11.6.2. fövqəladə vəziyyətdə bankın daxilində dəqiq vəzifə və səlahiyyət bölgüsü:

11.6.2.1. fövqəladə vəziyyətdə daxili koordinasiya və qərarvermə prosesinin səmərəliliyinin artırılması məqsədilə “böhran komandası”nın formalaşdırılması;

11.6.2.2. fövqəladə planın tətbiqinə məsul olan şəxslərin soyadı, adı, vəzifəsi, əlaqə məlumatları və fəaliyyət göstərdikləri struktur bölmələri;

11.6.2.3. biznesin davamlığını təmin edən vəzifələr üzrə ehtiyat kadrların müəyyən olunması.

11.6.3. fövqəladə vəziyyətə reaksiya vermə prosedurları (məsələn, müştərilərə kredit limitlərinin verilməsindən imtina edilməsi və ya azaldılması ardıcıllığı);

11.6.4. likvid vəsaitlərin gözlənilməz çatışmazlığı yarandıqda bankın fasiləsiz fəaliyyətinin davam etdirilməsi üçün ehtimal olunan maksimum müddət;

11.6.5. təminat qismində istifadə oluna və ya dərhal satıla bilən aktivlər;

11.6.6. banka qarşı etimadın azalması və mənfi ictimai rəyin yaranmasının qarşısının alınması məqsədilə ictimaiyyətlə kommunikasiya.

11.7. Fövqəladə planda bankın dayanıqlığına təsir edəcək əsas göstəricilər (məsələn, qeyri-işlək kreditlərin artımı, kapital adekvatlığı əmsalında azalma, bankın kredit reytinqinin aşağı düşməsi, tələbli depozitlərin artımı və s.) üzrə bankın risk profilinə uyğun olaraq müəyyən edilmiş hədlər nəzərə alınmaqla, nəzərət və onlara dair hesabatlıq əks olunmalıdır.

Cəmi xalis nağd məxariclərə daxil olan balans və balansdankənar öhdəliklərin qaçış və ya geri çəkilmə ehtimalları

Maddələr	Ödəniş gününə qədər olan müddət			
	30 günə qədər		30 gündən artıq	
	Milli valyutada	Xarici valyutada	Milli valyutada	Xarici valyutada
1. Fiziki şəxslərin tələbli depozitləri				
a) sığortalanan hissə	25%	22%	x	X
b) digər	35%	32%	x	X
2. Fiziki şəxslərin müddətli depozitləri				
a) sığortalanan hissə	20%	17%	10%	7%
b) digər	30%	27%	20%	17%
3. Hökumətlərin, mərkəzi bankların, mərkəzi idarəetmə orqanlarının və çoxtərəfli inkişaf banklarının vəsaitləri	40%	35%	30%	20%
4. Bankların tələbləri				
a) Loro hesabları	100%	100%	x	X
b) Bankların depozitləri	50%	40%	20%	10%
5. Qeyri-bank maliyyə institutlarının vəsaitləri				
a) Tələbli depozitlər	75%	75%	x	X
b) Müddətli depozitlər	50%	40%	20%	10%
6. Digər hüquqi şəxslərin tələbli depozitləri				
a) 100.000 manata qədər	20%	18%	x	X
b) 100.001 – 500.000 manat	25%	23%	x	x
c) 500.001 – 1.000.000 manat	30%	28%	x	x
d) 1.000.000 manatdan yuxarı	35%	33%	x	x
7. Digər hüquqi şəxslərin müddətli depozitləri				
a) 100.000 manata qədər	18%	16%	17%	15%
b) 100.001 – 500.000 manat	23%	21%	22%	20%
c) 500.001 – 1.000.000 manat	28%	26%	27%	25%
d) 1.000.000 manatdan yuxarı	33%	31%	32%	30%
8.Dövlət fondları tərəfindən kreditlərin maliyyələşdirilməsi məqsədilə yerləşdirilmiş vəsaitlər	0%	0%	0%	0%
9. 1-ci Qrup Yüksək Keyfiyyətli Likvid Aktivlər ilə təmin olunmuş cəlbolunmalar	0%	0%	x	x
10. 2-ci Qrup Yüksək Keyfiyyətli Likvid Aktivlər ilə təmin olunmuş cəlbolunmalar				
a) 2-ci qrup A aktivlər	15%	15%	x	x
b) 2-ci qrup B aktivlər	50%	50%	x	x
11. Digər aktivlər ilə təmin olunmuş cəlbolunmalar	100%	100%	x	x
12. Birtərəfli qaydada ləğvetmə hüququ olmayan öhdəliklər[1]				
a) Akkreditivlər	100%	100%	10%	10%
c) Qarantiyalar	10%	10%	10%	10%
d) Kredit xətləri				
d1) fiziki şəxslərə verilmiş	25%	25%	25%	25%

d2) hüquqi şəxslərə verilmiş[20]	20%	20%	20%	20%
d3) hökumətlərə, mərkəzi banklara, mərkəzi idarəetmə orqanlarına və çoxtərəfli inkişaf banklarına verilmiş	20%	20%	20%	20%
d4) banklara verilmiş	40%	40%	40%	40%
d5) digər	100%	100%	100%	100%
13. Birtərəfli qaydada ləğvetmə hüququ olan öhdəliklər	5%	5%	5%	5%
14. Qiymətli kağızlardan müqavilə üzrə məxaric	100%	100%	x	x
15. Subordinasiya borc öhdəliyi	100%	100%	x	x
16. Faizlər üzrə ödənişlər	100%	100%	x	x
17. Ödəniləcək dividendlər	100%	100%	x	x
18. Törəmə maliyyə alətləri üzrə xalis ödənişlər	100%	100%	x	x
19. Digər şərti öhdəliklər	100%	100%	x	x
20. Digər müqavilə üzrə ödənişlər	100%	100%	x	x

Aktivlər üzrə mədaxillərin hesablamada nəzərə alınan hissəsi

Maddələr	**Ödəniş gününə qədər olan müddət**			
	30 günə qədər		**30 gündən artıq**	
	Milli valyutada	**Xarici valyutada**	**Milli valyutada**	**Xarici valyutada**
1. Kreditlər üzrə ödənişlər	50%	50%		
2. Hökumətlərdən, mərkəzi idarəetmə orqanlarından və çoxtərəfli inkişaf banklarından daxilolmalar	100%	100%	x	x
3. Mərkəzi banklardan daxilolmalar	100%	100%	x	x
4. Banklardan daxilolmalar	100%	100%	x	x
5. Qeyri-bank maliyyə institutlarından daxilolamalar	100%	100%	x	x
6. 1-ci Qrup Yüksək Keyfiyyətli Likvid Aktivlər ilə təmin olunmuş yerləşdirmələr	0%	0%	x	x
7. 2-ci qrup Yüksək Keyfiyyətli Likvid Aktivlər ilə təmin olunmuş yerləşdirmələr				
a) 2-ci qrup A aktivlər	15%	15%	x	x
b) 2-ci qrup B aktivlər	50%	50%	x	x
8. Digər aktivlər ilə təmin olunmuş yerləşdirmələr	100%	100%	x	x
9. Mərkəzi Bankdan alınmış və istifadə olunmamış kredit xətti	100%	100%	100%	100%
10. Qiymətli kağızlardan müqavilə üzrə daxilolmalar	100%	100%	x	x
11. Törəmə maliyyə alətləri üzrə xalis daxilolmalar	100%	100%	x	x
12. Digər müqavilə üzrə daxilolmalar	50%	50%	x	x

“Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası”na
əlavə 2

Likvidliyin örtülmə əmsalına dair Hesabat Forması

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏRKƏZİ BANKI

LİKVİDLİYİN ÖRTÜLMƏ ƏMSALINA DAİR HESABAT

CƏDVƏL L1 - TİTUL VƏRƏQİ			
Bankın adı:		**Lisenziya nömrəsi:**	
Hesabat tarixi:			
Hesabatın başa çatdırılması tarixi:			

Hesabata məsul struktur bölmə:	
Hesabata məsul şəxs:	
Adı (soyadı, adı, atasının adı):	
Vəzifəsi:	
Elektron poçt ünvanı:	
Telefon nömrəsi:	
Hesabatı tərtib edən şəxs:	
Adı (soyadı, adı, atasının adı):	
Vəzifəsi:	
Elektron poçt ünvanı:	
Telefon nömrəsi:	

CƏDVƏL L2 - YÜKSƏK KEYFİYYƏTLİ LİKVİD AKTİVLƏR
A – YÜKSƏK KEYFİYYƏTLİ LİKVİD AKTİVLƏR

(min manatla)

Maddələr		Bazar qiyməti			O cümlədən, bloklaşdırılmış məbləğ			Xalis Bazar qiyməti		
		MV	XV[2]	Cəmi	MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Yüksək Kefiyyətli Likvid Aktivlər	**A1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

B – 1-ci QRUP YÜKSƏK KEYFİYYƏTLİ LİKVİD AKTİVLƏR

(min manatla)

Maddələr		Bazar qiyməti			O cümlədən, bloklaşdırılmış məbləğ			Xalis Bazar qiyməti		
		MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. bankın kassalarında, pul saxlancında, onun nümayəndəlik, şöbə və filiallarında, bankomat və digər ödəniş terminallarında, habelə olduğu yerdən təyinat yerinə daşınma prosesində olan milli və ~~sərbəst dönərli~~ xarici valyutada olan nağd vəsaitlər[21]	B1			0	x	x	x	0	0	0
2. Mərkəzi Bankda açılmış müxbir hesabda olan vəsaitər (məcburi ehtiyatların məbləği istisna olmaqla);	B2			0			0	0	0	0
3. Azərbaycan Respublikasının milli valyutada buraxdığı dövlət istiqrazları, Mərkəzi Bank tərəfindən buraxılan qiymətli kağızlar;	B3			0			0	0	0	0
4. beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş minimum “AA-” ölkə borc reytinqinə (və ya buna ekvivalent digər reytinq dərəcəsinə) malik ölkələrin hökumətlərinin və ya həmin ölkələrin mərkəzi banklarının buraxdıqları qiymətli kağızlar	B4			0			0	0	0	0
5. Fondun buraxdığı təmin edilmiş qiymətli kağızlar	B5			0			0	0	0	0
6. beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş “AAA” kredit reytinqinə (və ya buna ekvivalent digər reytinq dərəcəsinə) malik çoxtərəfli inkişaf bankları tərəfindən buraxılmış qiymətli kağızlar	B6			0			0	0	0	0
6-1. Overnayt depozitlər	*B6-1*			*0*			*0*	*0*	*0*	*0*

6-2. Mərkəzi Bankda 30 (otuz) günədək yerləşdirilmiş depozitlər və repo əməliyyatları çərçivəsində yerləşdirilmiş vəsaitlər	*B6-2*			*0*			*0*	*0*	*0*	*0*
6-3. İnzibati xərclər[22]	*B6-3*			*0*	*x*	*x*	*x*	*0*	*0*	*0*
7. 1-ci Qrup Yüksək Keyfiyyətli Likvid Aktivlərin məcmu fondu	**B7**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

C – 2-ci QRUP YÜKSƏK KEYFİYYƏTLİ LİKVİD AKTİVLƏR

(min manatla)

Maddələr		Bazar qiyməti			O cümlədən, bloklaşdırılmış məbləğ			Xalis Bazar qiyməti		
		MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. 2-ci Qrup A	**C1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
a) Azərbaycan Respublikasının xarici valyutada buraxdığı dövlət istiqrazları	C1a			0			0	0	0	0
b) 1-ci qrup aktivlərə aid edilməyən və beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş minimum “A-” ölkə (suveren) borc reytinqinə (və ya buna ekvivalent digər reytinq dərəcəsinə) malik ölkələrin hökumətlərinin və ya mərkəzi banklarının buraxdıqları qiymətli kağızlar	C1b			0			0	0	0	0
c) Fondun buraxdığı təmin edilməmiş qiymətli kağızlar	C1c			0			0	0	0	0
d) 1-ci qrup aktivlərə aid edilməyən və beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş minimum investisiya reytinqə malik çoxtərəfli inkişaf bankları tərəfindən buraxılmış qiymətli kağızlar	C1d			0			0	0	0	0
e) beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş minimum “AA-” kredit reytinqinə (və ya buna ekvivalent digər reytinq dərəcəsinə) malik qeyri-maliyyə institutlarının korporativ borc qiymətli kağızları	C1e			0			0	0	0	0
f) dövlət zəmanəti, habelə Mərkəzi Bank tərəfindən aparılan pul siyasəti əməliyyatları üzrə təminat kimi qəbul edilən qiymətli kağızlarla qeyd-şərtsiz təmin olunmuş ~~qeyri-maliyyə institutlarının korporativ~~ borc qiymətli kağızları[23]	C1f			0			0	0	0	0
2. 2-ci Qrup B	**C2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
a) 2-ci qrup A aktivlərə aid edilməyən və beynəlxalq reytinq agentlikləri tərəfindən verilmiş minimum investisiya reytinqə malik qeyri-maliyyə institutlarının korporativ borc qiymətli kağızları	C2a			0			0	0	0	0
b) Azərbaycan Respublikasının xarici valyutada buraxdığı dövlət istiqrazları ilə qeyd-şərtsiz təmin olunmuş ~~qeyri-maliyyə institutlarının korporativ~~ borc qiymətli kağızları	C2b			0			0	0	0	0
c) Bank metalları[24]	*C2c*			*0*			*0*	*0*	*0*	*0*
3. 2-ci Qrup Yüksək Kefiyyətli Likvid Aktivlərin hesablamaya daxil edilən məbləği	**C3**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

CƏDVƏL L3 (A) - PUL AXINLARI
A - GÖZLƏNİLƏN CƏMİ NAĞD MƏXARİCLƏR

(min manatla)

Maddələr	Ödəniş gününə qədər olan müddət

		30 günə qədər			30 gündən artıq			Cəmi		
		MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi
1		2			3			4		
1. Gözlənilən Cəmi Nağd Məxariclər	**A1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

B - FİZİKİ ŞƏXSLƏRİN DEPOZİTLƏRİ

(min manatla)

Maddələr		Ödəniş gününə qədər olan müddət								
		30 günə qədər			30 gündən artıq			Cəmi		
		MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi
1		2			3			4		
1. Fiziki şəxslərin tələbli depozitləri [3]	**B1**	**0**	**0**	**0**	**x**	**x**	**x**	**0**	**0**	**0**
a) sığortalanan hissə	B1a			**0**	**x**	**x**	**x**	0	0	0
b) digər	B1b			**0**	**x**	**x**	**x**	0	0	0
2. Fiziki şəxslərin müddətli depozitləri	**B2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
a) sığortalanan hissə	B2a			0			0	0	0	0
b) digər	B2b			0			0	0	0	0
4. Cəmi fiziki şəxslərin depozitləri	**B3**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

C – HÜQUQİ ŞƏXSLƏRDƏN TƏMİNATSIZ CƏLBOLUNMALAR

(min manatla)

Maddələr		Ödəniş gününə qədər olan müddət								
		30 günə qədər			30 gündən artıq			Cəmi		
		MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi
1		2			3			4		
1. Hökumətlər, mərkəzi banklar, mərkəzi idarəetmə orqanları və çoxtərəfli inkişaf banklarının vəsaitləri	**C1**			**0**			**0**	**0**	**0**	**0**
2. Bankların tələbləri	**C2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
a) Loro hesabları	C2a			0	x	x	x	0	0	0
b) Bankların depozitləri	C2b			0			0	0	0	0
3. Qeyri-bank maliyyə institutlarının vəsaitləri	**C3**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
a) Tələbli depozitlər	C3a			0	x	x	x	0	0	0
b) Müddətli depozitlər	C3b			0			0	0	0	0
4. Digər hüquqi şəxslərin tələbli depozitləri	**C4**	**0**	**0**	**0**	x	x	x	**0**	**0**	**0**
a) 100 000 manata qədər	C4a			**0**	x	x	x	0	0	0
b) 100 001- 500 000 manat	C4b			**0**	x	x	x	0	0	0
c) 500 001 – 1 000 000 manat	C4c			**0**	x	x	x	0	0	0
d) 1 000 000 manatdan yuxarı	C4d			**0**	x	x	x	0	0	0
5. Digər hüquqi şəxslərin müddətli depozitləri	**C5**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
a) 100 000 manata qədər	C5a			0			0	0	0	0
b) 100 001-500 000 manat	C5b			0			0	0	0	0
c) 500 001 – 1 000 000 manat	C5c			0			0	0	0	0
d) 1 000 000 manatdan yuxarı	C5d			0			0	0	0	0
6. Dövlət fondları tərəfindən kreditlərin maliyyələşdirilməsi məqsədilə yerləşdirilmiş vəsaitlər	**C6**	x	x	x			**0**	**0**	**0**	**0**
8. Cəmi təminatsız cəlbolunmalar	**C7**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

D - TƏMİNATLI CƏLBOLUNMALAR

(min manatla)

Maddələr		Ödəniş gününə qədər olan müddət								
		30 günə qədər			30 gündən artıq			Cəmi		
		MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi
1		2			3			4		
1. 1-ci Qrup Yüksək Keyfiyyətli Likvid Aktivlər ilə təmin olunmuş cəlbolunmalar	D1			0	x	x	x	0	0	0
2. 2-ci Qrup Yüksək Keyfiyyətli Likvid Aktivlər ilə təmin olunmuş cəlbolunmalar	D2	0	0	0	x	x	x	0	0	0
a) 2-ci qrup A aktivlər	D2.1			0	x	x	x	0	0	0
b) 2-ci qrup B aktivlər	D2.3			0	x	x	x	0	0	0
3. Digər aktivlər ilə təmin olunmuş cəlbolunmalar	D3			0	x	x	x	0	0	0
4. Cəmi təminatlı cəlbolunmalar	**D4**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

E - DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

(min manatla)

Maddələr		Ödəniş gününə qədər olan müddət								
		30 günə qədər			30 gündən artıq			Cəmi		
		MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi
1		2			3			4		
1. Birtərəfli qaydada ləğvetmə hüququ olmayan öhdəliklər [25]	*E1*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
a) Akkreditiv	*E1a*			*0*			*0*	*0*	*0*	*0*
b) Qarantiyalar	*E1b*			*0*			*0*	*0*	*0*	*0*
c) Kredit xətləri	*E1c*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
c1) fiziki şəxslərə verilmiş	*E1c1*			*0*			*0*	*0*	*0*	*0*
c2) hüquqi şəxslərə verilmiş	*E1c2*			*0*			*0*	*0*	*0*	*0*
c3) Hökumətlər, mərkəzi banklar, məkəzi idarəetmə orqanlarından və çoxtərəfli inkişaf banklarına verilmiş	*E1c3*			*0*			*0*	*0*	*0*	*0*
c4) banklara verilmiş	*E1c4*			*0*			*0*	*0*	*0*	*0*
c5) digər	*E1c5*			*0*			*0*	*0*	*0*	*0*
2. 2. Birtərəfli qaydada ləğvetmə hüququ olan öhdəliklər	E2			0			0	0	0	0
3. Qiymətli kağızlardan müqavilə üzrə məxaric	E3			0	x	x	x	0	0	0
4. Subordinasiya borc öhdəlikləri	E4				x	x	x			
5. Faizlər üzrə ödənişlər	E5			0	x	x	x	0	0	0
6. Ödəniləcək dividendlər	E6			0	x	x	x	0	0	0
7. Törəmə maliyyə alətləri üzrə xalis ödənişlər	E7			0	x	x	x	0	0	0
8. Digər şərti öhdəliklər	E8			0	x	x	x	0	0	0
9. Digər müqavilə üzrə ödənişlər	E9			0	x	x	x	0	0	0
10. Cəmi digər ödənişlər	**E10**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

CƏDVƏL L3 (B) - PUL AXINLARI
A - GÖZLƏNİLƏN CƏMİ NAĞD MƏDAXİLLƏR

(min manatla)

Maddələr		Ödəniş gününə qədər olan müddət								
		30 günə qədər			30 gündən artıq			Cəmi		
		MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi
1		2			3			4		
1. Gözlənilən Cəmi Nağd Mədaxillər	**A1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

B - YERLƏŞDİRİLMİŞ VƏSAİTLƏR

(min manatla)

Maddələr		Ödəniş gününə qədər olan müddət								
		30 günə qədər			30 gündən artıq			Cəmi		
		MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi
1		2			3			4		
1. Kreditlər üzrə ödənişlər[4]	B1			0			0	0	0	0
2. Hökumətlər, mərkəzi idarəetmə orqanlarından və çoxtərəfli inkişaf banklarından daxilolmalar	B2			0			0	0	0	0
3. Mərkəzi banklardan daxilolmalar	B3			0			0	0	0	0
4. Banklardan daxilolmalar	B4									
5. Qeyri-bank maliyyə institutlarından daxilolamalar	B5									
6. Cəmi yerləşdirilmiş vəsaitlərdən daxilolmalar	**B6**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

C - TƏMİNATLI YERLƏŞDİRMƏLƏR

(min manatla)

Maddələr		Ödəniş gününə qədər olan müddət								
		30 günə qədər			30 gündən artıq			Cəmi		
		MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi
1		2			3			4		
1. 1-ci Qrup Yüksək Keyfiyyətli Likvid Aktivlər ilə təmin olunmuş yerləşdirmələr	C1			0	x	x	x	0	0	0
2. 2-ci Qrup Yüksək Keyfiyyətli Likvid Aktivlər ilə təmin olunmuş yerləşdirmələr	C2	0	0	0	x	x	x	0	0	0
a) 2-ci qrup A aktivlər	C2.1									
b) 2-ci qrup B aktivlər	C2.1									
3. Digər aktivlər ilə təmin olunmuş yerləşdirmələr	C3			0	x	x	x	0	0	0
4. Cəmi təminatlı yerləşdirmələr	**C4**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

D - DİGƏR TƏLƏBLƏR

(min manatla)

Maddələr		Ödəniş gününə qədər olan müddət								
		30 günə qədər			30 gündən artıq			Cəmi		
		MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi	MV	XV	Cəmi
1		2			3			4		
1. Mərkəzi Bankdan alınmış və istifadə olunmamış kredit xətti	D1			0			0	0	0	0
2. Qiymətli kağızlar üzrə daxilolmalar	D2			0			0	0	0	0
3. Törəmə maliyyə alətləri üzrə xalis daxilolmalar	D3			0			0	0	0	0
4. Digər müqavilə üzrə daxilolmalar	D4			0			0	0	0	0
5. Cəmi digər daxilolmalar	**D5**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

CƏDVƏL L4 - LİKVİDLİYİN ÖRTÜLMƏ ƏMSALI[26]

Maddələr		*Cəmi*	*MV*	*XV*
1		*2*	*3*	*4*
1. Likvidliyin Örtülmə əmsalı	***L1***	***0.0%***	***0.0%***	***0.0%***
2. Yüksək Keyfiyyətli Likvid Aktivlər	*L2*	*0*	*0*	*0*
3. Gözlənilən Cəmi Nağd məxariclər	*L3*	*0*	*0*	*0*
4. Gözlənilən cəmi nağd mədaxillər	*L4*	*0*	*0*	*0*
5. Cəmi xalis nağd məxariclər	*L5*	*0*	*0*	*0*

İSTİFADƏ OLUNMUŞ MƏNBƏ SƏNƏDLƏRİNİN SİYAHISI

1. 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)**
2. 16 fevral 2026-cı il tarixli **06/05** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202602160605, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 may 2026-cı il)**

QƏRARA EDİLMİŞ DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏRİN SİYAHISI

---

[1] Nağd vəsaitlə təmin olunmuş akkreditivlər və qarantiyalar üzrə cəlb olunmuş vəsait likvidliyin örtülmə əmsalınının hesablanmasında bankın depozit portfelində nəzərə alınmır (hesablamaya daxil edilmir).

[2] Hesabatda xarici valyutada olan göstəricilər Mərkəzi Bankın hesabat ayının son tarixə olan rəsmi məzənnəsinə uyğun olaraq milli valyutaya konvertasiya edilməlidir.

[3] Fiziki və hüquqi şəxslərin depozitlərinin məbləğ bölgüsü hesabat dövrünün son tarixinin qalıq məbləğinə əsasən təsnifləşdirilir.

[4] "Kreditlər üzrə ödənişlər" sətrində növbəti 30 gün ərzində əsas borc və faiz borcu üzrə nəzərdə tutulan ödəniş məbləği qeyd olunur. Əsas məbləğ, yaxud ona hesablanan faizlər və ya hər hansı birinin ödənilməyən hissəsi üzrə ödənişləri müqavilədə və ya ödəniş qrafikində göstərilən tarixdən 30 (otuz) təqvim günündən artıq gecikdirilmiş kreditlər hesablamada nəzərə alınmır (hesablamaya daxil edilmir).

---

[1] 16 fevral 2026-cı il tarixli **06/05** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202602160605, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 may 2026-cı il) ilə** "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"nın 1.2-ci bəndi yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~1.2. Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsinin təşkilati strukturu, o cümlədən likvidlik riskinin idarə edilməsinə dair bu Qayda ilə müəyyən edilməyən digər məsələlər "Banklarda korporativ idarəetmə Standartları" ilə tənzimlənir.~~

[2] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"nın 2.1.6-cı yarımbənddən "**bu Qaydanın 7.4-cü bəndində müəyyən edilmiş müddət ərzində**" sözləri çıxarılsın və həmin yarımbənddə "**ödənişlərə**" sözü "**məxariclərə**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[3] 16 fevral 2026-cı il tarixli **06/05** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202602160605, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 may 2026-cı il) ilə** "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"nın 2.1.8-ci yarımbəndin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilmişdir və yeni məzmunda 2.1.9-cu yarımbənd əlavə edilmişdir.

[4] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"nın 2.2-ci bəndə "**istifadə olunan**" sözlərindən sonra **"bank metalları" anlayışı "Qiymətli metallar və qiymətli daşlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda, "sərbəst dönərli valyuta", "qapalı valyuta" anlayışları "Banklarda açıq valyuta mövqeyinin limitlərinin müəyyən edilməsi Qaydaları"nda,**" sözləri əlavə edilmişdir.

16 fevral 2026-cı il tarixli **06/05** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı

(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202602160605, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 may 2026-cı il) ilə “Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası”nın 2.2-ci bəndində **“Banklarda açıq valyuta mövqeyinin limitlərinin müəyyən edilməsi Qaydaları”nda, “risklərin idarə edilməsi”, “risk iştahası”, “risk limiti”, “risk profili”, “riskgötürmə qabiliyyəti”, “risk iştahası bəyannaməsi”, “stress-test”, “bank məhsulu” anlayışları “Banklarda korporativ idarəetmə Standartları”nda**” sözləri **“Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin 2025-ci il 23 dekabr tarixli 45/1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Banklarda açıq valyuta mövqeyi limitlərinin müəyyən edilməsi Qaydası”nda, “risklərin idarə edilməsi”, “risk iştahası”, “risk limiti”, “risk profili”, “riskgötürmə qabiliyyəti”, “risk iştahası bəyannaməsi”, “bank məhsulu” anlayışları Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin 2023-cü il 28 avqust tarixli 41/1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Banklarda korporativ idarəetmə Standartları”nda**” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[5] 16 fevral 2026-cı il tarixli **06/05** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202602160605, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 may 2026-cı il) ilə** “Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası”nın 5.3-cü bəndində “stress-testlər” sözü “**stres-testlər**” sözü ilə əvəz edilmişdir.

[6] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə “Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası”nın 5.4.3-cü yarımbənddə “**Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında (bundan sonra - Mərkəzi Bank)**” sözləri “**Mərkəzi Bankda**” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[7] 16 fevral 2026-cı il tarixli **06/05** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202602160605, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 may 2026-cı il) ilə** “Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası”nın 5.7-ci bəndi yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~**5.7. Stress-testlər** bankın stress şəraitində potensial likvidlik riskinin mənbələrini müəyyənləşdirmək, likvidlik mövqeyinin likvidlik risk iştahasına uyğunluğunu qiymətləndirmək, ehtimal olunan likvidlik tələbini ölçmək, habelə pul axınlarına, qısa və uzun müddətli likvidlik mövqeyinə, mənfəətliyə ehtimal olunan neqativ təsirləri qiymətləndirmək üçün bu Qaydanın 8-ci hissəsinin tələblərinə uyğun həyata keçirilməlidir.~~

[8] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə “Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası”nın 6.1-ci bənddə “**xarici**” sözü “**milli**” sözü ilə əvəz edilmişdir.

[9] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə “Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası”nın 7.1-ci bənd yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~7.1. Bank likvidliyin örtülmə əmsalını məcmu halda və xarici valyutada ayrılıqda hesablamalıdır.~~

[10] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə “Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası”nın 7.2-ci və 7.3-cü bəndlər ləğv edilmişdir.

[11] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə “Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası”nın 7.5.1.1-ci yarımbənd yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~7.5.1.1. bankın kassalarında, pul saxlancında, onun nümayəndəlik, şöbə və filiallarında, bankomat və digər ödəniş terminallarında, habelə olduğu yerdən təyinat yerinə daşınma prosesində olan milli və sərbəst dönərli xarici valyutada olan nağd vəsaitlər;~~

[12] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə “Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası”nın 7.5.1.2-ci yarımbəndə mötərizə işarəsindən sonra “**, Mərkəzi Bankda aparılmış repo əməliyyatları çərçivəsində yerləşdirilmiş vəsaitlər və Mərkəzi Bankda 30 (otuz) günədək yerləşdirilmiş depozitlər, həmçinin Mərkəzi Bankda və banklarda yerləşdirilmiş overnayt depozitlər**” sözləri əlavə edilmişdir.

[13] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə “Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası”nın 7.5.2.6-cı və 7.5.3.2-ci yarımbəndlərdən “**qeyri-maliyyə institutlarının korporativ**” sözləri çıxarılmışdır.

[14] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə “Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası”na yeni məzmunda

7.5.3.3-cü yarımbənd əlavə edilmişdir.

[15] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"na yeni məzmunda 7.8-1-ci bənd əlavə edilmişdir.

[16] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"na yeni məzmunda 7.10-1-ci bənd əlavə edilmişdir.

[17] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"nın 7.12-ci bənd yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~7.12. Bankın likvidliyin örtülmə əmsalı bu Qaydanın 7.2-ci və 7.3-cü bəndləri ilə müəyyən edilən həddlərdən aşağı düşdükdə, bank bu barədə bir iş günü ərzində Mərkəzi Bankı yazılı məlumatlandırmalıdır. Likvidliyin örtülmə əmsalı tələb olunan həddə qədər bərpa edilənədək bank bu Qayda ilə müəyyən edilmiş hesabatı Mərkəzi Banka gündəlik əsasda təqdim etməlidir. Bank tərəfindən ardıcıl 30 (otuz) gün ərzində həmin hədlərə əməl edilmədiyi təqdirdə, otuz birinci gündən etibarən növbəti 5 (beş) iş günü ərzində Mərkəzi Banka likvidlik mövqeyinin bərpası ilə bağlı plan təqdim etməlidir. Planda müəyyən edilmiş tədbirlərin müddəti 3 (üç) aydan çox olmamalı və tədbirlərin vaxtında icra edilməsinə nəzarət Müşahidə Şurası tərəfindən təmin edilməlidir.~~

[18] 16 fevral 2026-cı il tarixli **06/05** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202602160605, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 may 2026-cı il) ilə** "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"nın 8-ci hissə ləğv edilmişdir.

[19] 16 fevral 2026-cı il tarixli **06/05** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202602160605, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 may 2026-cı il) ilə** "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"nın 9.2-ci bənddə və 10.4.2-ci yarımbəndində "**stress**" sözü "**stres**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[20] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"nın 1 nömrəli əlavənin "Cəmi xalis nağd məxariclərə daxil olan balans və balansdankənar öhdəliklərin qaçış və ya geri çəkilmə ehtimalları" cədvəlində 12-ci hissənin "d2" bəndi üzrə 1-4-cü sütunlarda "**30**" rəqəmi "**20**" rəqəmi ilə əvəz edilmişdir.

[21] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"nın 2 nömrəli əlavənin Cədvəl L2 – "B – 1-ci Qrup Yüksək Keyfiyyətli Likvid Aktivlər" hissəsində 1-ci sütunun 1-ci sətrindən "**sərbəst dönərli**" sözləri çıxarılmışdır.

[22] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"nın 2 nömrəli əlavənin Cədvəl L2 – "B – 1-ci Qrup Yüksək Keyfiyyətli Likvid Aktivlər" hissəsinə yeni məzmunda 6-1-ci – 6-3-cü sətirlər əlavə edilmişdir.

[23] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"nın 2 nömrəli əlavənin Cədvəl L2 – "C – 2-ci Qrup Yüksək Keyfiyyətli Likvid Aktivlər" hissəsində 1-ci sütunun 1-ci sətrinin "f" altsətrindən və 2-ci sətrinin "b" altsətrindən "**qeyri-maliyyə institutlarının korporativ**" sözləri çıxarılmışdır.

[24] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"nın 2 nömrəli əlavənin Cədvəl L2 – "C – 2-ci Qrup Yüksək Keyfiyyətli Likvid Aktivlər" hissəsində 2-ci sətrə yeni məzmunda "c" altsətri əlavə edilmişdir.

[25] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"nın 2 nömrəli əlavənin Cədvəl L3(A) – "E - DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR" hissəsində 1-ci sütunun 1-ci sətri yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~1. Birtərəfli qaydada ləğvetmə hüququ olmayan öhdəliklər~~	~~E1~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~
~~a) Akkreditiv və Qarantiyalar~~	~~E1a~~	~~–~~	~~–~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~
~~b) Kredit xətləri~~	~~E1b~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~
~~b1) fiziki şəxslərə verilmiş~~	~~E1b1~~	~~–~~	~~–~~	~~0~~	~~–~~	~~–~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~
~~b2) hüquqi şəxslərə verilmiş~~	~~E1b2~~	~~–~~	~~–~~	~~0~~	~~–~~	~~–~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~
~~b3) Hökumətlər, mərkəzi banklar, mərkəzi idarəetmə orqanlarından və çoxtərəfli inkişaf banklarına verilmiş~~	~~E1b3~~	~~–~~	~~–~~	~~0~~	~~–~~	~~–~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~
~~b4) banklara verilmiş~~	~~E1b4~~	~~–~~	~~–~~	~~0~~	~~–~~	~~–~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~
~~b5) digər~~	~~E1b5~~	~~–~~	~~–~~	~~0~~	~~–~~	~~–~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~

[26] 17 iyun 2025-ci il tarixli **22/6** nömrəli Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı **(Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23202506170226, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 iyun 2025-ci il)** ilə "Banklarda likvidlik riskinin idarə edilməsi Qaydası"nın 2 nömrəli əlavənin Cədvəl L4 – "Likvidliyin Örtülmə əmsalı" hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~*(min manatla)*~~

~~**Maddələr**~~		~~**Cəmi**~~
~~**1**~~		~~**2**~~
~~**1. Likvidliyin Örtülmə əmsalı**~~	~~**L1**~~	~~**0.0%**~~
~~2. Yüksək Keyfiyyətli Likvid Aktivlər~~	~~L2~~	~~0~~
~~3. Gözlənilən Cəmi Nağd Ödənişlər~~	~~L3~~	~~0~~
~~4. Gözlənilən cəmi nağd daxilolmalar~~	~~L4~~	~~0~~
~~5. Cəmi xalis nağd ödənişlər~~	~~L5~~	~~0~~